

	REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA
DIREZIONE CENTRALE SALUTE, POLITICHE SOCIALI e DISABILITÀ	
tel + 39 040 377 5551 fax + 39 040 377 5523	salute@certregione.fvg.it salute@regione.fvg.it I - 34124 Trieste, riva Nazario Sauro 8

Služba za preventivo, varnost živil in veterinarsko javno zdravstvo

Županom Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

Zadeva: Operativna navodila za čiščenje in razkuževanje javnih prostorov in priporočila državljanom o higienskih ukrepih za zajezitev okužbe z virusom COVID-19

Ker je treba zajeziti širjenje virusa SARS-CoV-2 s čim bolj učinkovitimi ukrepi in pomagati županom pri odločanju, ali naj izvajajo izredno čiščenje zunanjih prostorov oziroma druge oblike razkuževanja,

ob upoštevanju, da virus SARS-CoV-2 v zunanjem okolju lahko preživi, se pa sčasoma njegova virulenca (to je sposobnost povzročanja patoloških sprememb) postopno zmanjšuje,

ker se koronavirusi, vključno s SARS-CoV-2, prenašajo kapljično, to je s tesnim medosebnim stikom zaradi izpostavljenosti sluznice kapljicam («droplets»), ki jih povzročijo kašelj ali kihanje okužene osebe, ali s stikom in prenosom okuženih izcedkov od rok do sluznice;

ker do danes ni dokazano, da se virusne dihalne okužbe prenašajo tudi po pohodnih površinah, in ker imajo razkužilna sredstva, zlasti če se uporabljajo na večjih površinah, občuten okoljski učinek in so lahko škodljiva tudi za človeka,

izdajamo naslednja navodila:

- v zvezi s čiščenjem cest, trgov in drugih prostorov na prostem z razkužilnimi sredstvi, opozarjamo, da do danes ni nobenih znanstvenih dokazov, ki bi potrjevali, da so taki ukrepi dejansko učinkoviti; poleg tega med priporočenimi higiensko-sanitarnimi ukrepi v okviru državnih uredb in dokumentov, ki so jih pripravile nacionalne ali mednarodne znanstvene institucije za zajezitev okužbe s koronavirusom SARS-CoV-2, ni tovrstnih navodil;

Pristojna služba: Služba za preventivo, varnost živil in veterinarsko javno zdravstvo / Certificirana elektronska pošta (PEC): salute@certregione.fvg.it

Uradna oseba za vodenje postopka: Gianna Zamaro

Uradna oseba za ugotovitveni postopek: Barbara Alessandrini / Gabriella Trani e-pošta: barbara.alessandrini@regione.fvg.it

Dokument je bil pripravljen z računalniškimi pripomočki in podpisan z elektronskim podpisom v skladu z 20. in 21. členom Zakonske uredbe 82/2005 (Zakonik o elektronski upravi); original dokumenta se hrani v uradih Centralne direkcije za zdravje, socialne zadeve in invalidnosti

- priporočamo redno in pogostejše čiščenje cest po običajnem postopku. Odsvetujemo suho pometanje in uporabo pihalnikov, da se prepreči širjenje prahu v zraku. Priporočamo pogostejše izvajanje ukrepov ročnega čiščenja pločnikov in območij za pešce, kjer se zbira največ ljudi (pred lekarnami, trgovinami z živili, avtobusnimi postajališči in drugimi postajami) z visokotlačnimi čistilniki (z mlačno vodo in običajnimi razkužilnimi sredstvi). Izredno čiščenje ulične opreme (klopi, oprijemal za roke, nadstreškov avtobusnih postaj itd.) ni nujno, saj bi ga bilo treba ponoviti večkrat na dan, da bi bilo zares učinkovito, kar zahteva veliko človeškega dela in drugih virov;
- treba je preučiti možnost prepovedi dostopa do igrišč ali igralnih površin za otroke;
- javnosti, upravnikom večstanovanjskih zgradb in javnim podjetjem za socialna stanovanja je treba priporočiti, naj pogosteje čistijo in razkužujejo površine, ki se jih osebe pogosto dotikajo, kot je podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju;
- priporočamo redno, po možnosti naravno zračenje vseh javnih ali zasebnih prostorov v skupni rabi.

Za zmanjšanje tveganja širjenja virusa priporočamo državljanom, da v svojih stanovanjih in skupnih prostorih večstanovanjskih zgradb upoštevajo spodaj navedena higienska pravila.

V stanovanjih:

- pogosto si umivamo roke, zlasti po vrnitvi domov in po uporabi sanitarij, po kašljanju, kihanju ali brisanju nosa, z uporabo vode in mila oziroma, če nista na voljo, razkužil za roke na osnovi alkohola (najmanj 60-odstotna vsebnost alkohola).
- prostore in sanitarije vsakodnevno očistimo z vodo in navadnim detergentom; površine razkužimo z belili na osnovi klora (z varekino) ali drugimi sredstvi s 70% vsebnostjo alkohola za površine, ki jih lahko natrijev hipoklorit pokvari. Posebno pozornost je treba nameniti površinam, ki se jih pogosteje dotikamo (kljuke, glavice, gumbi/stikala, tablice, tipkovnice, telefoni).
- robčke in papirnate prtičke, rokavice in zaščitne maske po uporabi odvržemo v mešane odpadke, ne glede na material, iz katerega so izdelani.
- prostore pogosto zračimo.
- poleg zgornjih ukrepov priporočamo, da po vrnitvi domov sezujemo čevlje in obujemo copate samo za notranjo rabo v zaprtih prostorih stanovanja. V ta namen določimo prostor v hiši (škatlo, notranji ali zunanji prostor), kjer hranimo čevlje.

Za skupne prostore v večstanovanjskih zgradbah so izredno pomembna naslednja priporočila in pravila ravnanja:

- ne hodimo ven, razen če ni nujno potrebno;
- po možnosti se izogibamo dotikanju površin, kot so kljuke, glavice, električna stikala,

- tipkovnice dvigal, okna, vrata, oprijemala za roke, ograje, zidovi v skupnih prostorih;
- v primeru dotika si nemudoma umijemo roke z vodo in milom ali raztopino na osnovi alkohola;
 - ne odvržemo cigaretnih ogorkov na cesto, pač pa jih skrbno ugasnemo in jih nato odvržemo v pepelnike ob smetnjakih ali v navadne zabojnike za mešane odpadke;
 - v skupnih prostorih večstanovanjskih zgradb priporočamo pogosto čiščenje površin, ki se jih ljudje pogosteje dotikajo (kljuge, glavice, električna stikala, tipkovnice dvigal, okna, vrata, oprijemala za roke, ograje, zidovi itd.) z vodo in navadnimi detergenti ter razkuževanje z 0,5% razredčeno raztopino na osnovi natrijevega hipoklorita¹.
- Odsvetujemo vsekakor mešanje različnih izdelkov (npr. varekine z amoniakom). Za površine, ki jih lahko natrijev hipoklorit pokvari (stikala, kovine), uporabimo raztopino s 70-odstotno vsebnostjo etanola².

Lep pozdrav.

CENTRALNA DIREKTORICA
Gianna Zamaro
Elektronski podpis

¹ izdelki na osnovi klora (natrijevega hipoklorita) se prodajajo kot belilna sredstva (varekina) z različnimi koncentracijami. Če je vsebnost klora 5-odstotna, za 0,5-odstotno raztopino potrebujemo liter belilnega sredstva in 9 litrov vode. Če je vsebnost klora 10-odstotna, potrebujemo liter belilnega sredstva in 19 litrov vode.

² <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/coronavirus-SARS-CoV-2-guidance-environmental-cleaning-non-healthcare-facilities.pdf>idenz